

תכנית מתחברים לשורדים - בית שמש

"לא לעזור להם לחיות אלא לעזור להם לחיות טוב": מלגאים עורכים מיפוי מעמיק של כלל שורדי השואה ברשות, כולל מיפוי הצרכים שלהם ובמידת הצורך, מתחברים אל השורדים, מבקרים אותם בבתיהם ומספקים להם מגוון מענים לצרכיהם.

תקציר התוכנית:

התוכנית היא פרי יוזמה של טל, צעיר בעיר שהחליט שמעוניין לסייע לניצולי השואה בעיר. התוכנית בשיתוף פעולה מלא עם אגף הרווחה בעיר. במסגרת התוכנית גויסו מלגאים לעריכת מיפוי של כלל שורדי השואה בעיר. במסגרת המיפוי מילאו המלגאים טלפונים שאלון, הממפה את כלל הצרכים של שורדי השואה. בין היתר שאלו, האם יהיו מעוניינים בביקורי בית קבועים בבתיהם, כמו גם אילו צרכים נוספים קיימים (פיזיים, בריאותיים, נפשיים ואחרים). המלגאים עורכים ביקורי בית אחת לשבוע בקרב שורדי השואה שהביעו רצון לכך. במסגרת ביקור הבית, מאתרים המלגאים צרכים נוספים של השורדים ומעבירים צרכים אלו אל רכז התוכנית, אשר דואג למענים. למשל, לטובת התוכנית גויסו אנשי מקצוע מתחום השיפוצים, על מנת שיוכלו לסייע בתיקונים נדרשים בבתי השורדים. הצעירים דואגים לא רק לצרכים מידיים או הישרדותיים כגון אוכל, הפגת בדידות או תיקונים. הצעירים מייצרים קשר משמעותי עם השורדים ודואגים לחבר אותם לאירועים ופעילויות. כך למשל, חלק לא מבוטל מהם אכלו לראשונה מופלטות בחגיגות המימונה, כי המלגאים שלהם הביאו להם מופלטות עד הבית. התוכנית מעניקה זמינות (זמינות + גמישות) במענים לשורדי השואה, באופן מקיף. כך למשל, שורד שואה בן מאה ציין בפני המלגאי שיש לו חלום שיהיה לו שואב אבק ידני. המלגאי העביר את הבקשה ליזם התוכנית, אשר פרסם את הבקשה ברשתות החברתיות שלו ובמהרה - גויס הכסף על מנת לרכוש לו את שואב האבק.

מטרות:

- מיפוי כלל שורדי השואה בעיר וצרכיהם
- הפגת בדידות שורדי השואה
- לספק מעטפת מלאה לשורדי השואה - לדאוג לכל צרכיהם, בשיתוף המלגאים ואנשי מקצוע.

קהל היעד:

- עיקרי: שורדי השואה בעיר
- משני: המלגאים עצמם שיכולים עצמם לצאת נשכרים מקשר עם אזרח ותיק - ללמוד, להעשיר, להכיר אחרים ואת עצמם טוב יותר

מספר מלגאים מעורבים:

- כ-30 מלגאים ומתנדבים רבים נוספים שהצטרפו למאמץ.
- 10-15 בעלי מקצוע שנותנים מענים שצריך

מפעל הפיס

רקע וידע ייחודיים של המלגאים המעורבים:

- רצון ומוטיבציה. מלגאים שרוצים להתחייב, שמבינים מה זה לעבוד עם שורד שואה, על כל המשמעויות והקשיים הכרוכים בכך. בוגרים בנפשם, שהשאלה: מה יוצא לי מזה? לא קיימת על השולחן. ושלא יקומו וילכו אחרי מפגש או שניים. מלגאים שיבינו שגם אם לא "צריך" (ללכת עם מופלטה) הם יעשו את זה בכל זאת.

שותפים עיקריים ליישום התוכנית:

- מפעל הפיס
- אגף הרווחה
- מחלקת צעירים
- בעלי עסקים מקומיים

תקציב שנתי נדרש:

- 10,000 ₪ לפעילות גיבוש כגון טיול למלגאים.
- שאר המרכיבים מגויסים בשווה כסף: הדרכה באמצעות עו"ס, מרצים להכשרה בהתנדבות, מקום וכיבוד.

צעדים/שלבים עיקריים ליישום התוכנית:

1. איתור שכונות שבהן יש צורך בפרויקט (או עדיפות)
2. גיוס מלגאים שרוצים להיות נציגי בניין
3. חיבור ביניהם לבין "רכזי שכונות"
4. הפעלה שלהם ע"י רכזי השכונות
5. לווי ובדיקת "מה נשמע?" ע"י רכז השכונות
6. ארגון פעילויות והעברת ערכות פעילות
7. ערב הוקרה מיוחד לנציגי השכונות.

תהליכי ניהול והפעלת המלגאים:

- **מיון:** ראיונות אישיים עם המלגאים, על מנת לאתר את המלגאים המתאימים לרקע הייחודי שהוגדר מעלה. את המלגאים ראויים יזם התוכנית.
- **הכשרה:** ההכשרה הועברה על ידי צוות ממחלקת הרווחה והתקיימה בשני שלבים. שלב ראשון- הכשרה לקראת המיפוי ושלב שני- הכשרה לקראת ביקורי בית.
 - **הכשרה למיפוי:** כיצד לנהל את שיחת המיפוי, כיצד לעבוד עם שאלון המיפוי, אילו שאלות לשאול וכיצד לבנות אמון עם השורד שבטלפון.
 - **הכשרה לביקורי בית:** כיצד ליצור קשר עם שורד השואה, כיצד לבדוק צרכים בין השורות בשיחות, אילו מענים קיימים ולמי לפנות באילו מצבים. כיצד לגרום לשורדי השואה להרגיש משמעותיים עבור הצעירים, כיצד לדבר איתם בגובה העיניים.
 - **אלמנט גיבושי-** בכל מפגש הכשרה נעשה תהליך של שימור קבוצות המתנדבים, שהתבסס על גיבוש והכרות והועבר על ידי יזם התוכנית.

מפעל הפיס

- **ליווי:** המלגאים לוו על ידי היזם של התוכנית, על ידי רכז פר"ח שעשה מעקב על שעות המלגאים ועל ידי מנהל מרכז הצעירים. נפתחה קבוצת וואטסאפ של המלגאים לשאלות, מחשבות, תמונות וסיפורים.

מפתחות להצלחה ביישום התוכנית:

- **המיפוי הוא קריטי.** קריטי שיהיה מיפוי על כל קשיש ושורד שואה בעיר: שיהיו לנו פרטים על מצבו- לבד? מה הצרכים שלו? עצמאי? האם מעוניין בצעיר שיעזור לו?
- **יזמה שצמחה מלמטה.** העובדה שצעיר יזם את התכנית סייעה לרתום גם את המלגאים וגם מתנדבים נוספים. הוא דחף, הוא גייס והוא קידם בכל הכח מענים נדרשים.
- **סל מענים גמיש-** חשוב לספק מענים מיידים ולא קונבנציונאליים לצרכיהם של שורדי השואה. על מנת לעשות זאת, יש להפעיל את הקהילה, לגייס תרומות וסיוע מכל כיוון אפשרי.

חסמים/אתגרים ביישום המודל:

- **עבודה של מגזר ראשון עם מגזר שלישי-** שפות שונות לגמרי, זמנים שונים לגמרי, הבנה של עו"ס – שצריך לראות את כל האנשים מול המתנדב שרואה רק את השורד שואה שלו הוא מסייע ורוצה לקבל עכשיו ומיד סיוע. היתה למידה הדדית- איך לפשט את הבירוקרטיות ואילו מגבלות יש.
- **חשיבותו של רכז-** מסייע מאד אם יהיה אדם בהיקף משרה, שיסייע בניהול ובתפעול התכנית.

פרטי איש קשר להעמקה ולמידה נוספת:

- לפנות בוואטסאפ בבקשה! שייקה אלגד: 0509933059 shaike@bshemesh.co.il